

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМА

ПІДПРИЄМНИЦТВО

*Другого (магістерського) рівня вищої освіти
ступеня вищої освіти магістр*

*за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Кваліфікація: магістр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Валентина АРАНЧІЙ
(протокол № 18 від «23» 06 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

«01» 09 2022 р.

В.о. ректора

Валентина АРАНЧІЙ
(наказ № 157 від «24» 06 2022 р.)

Полтава 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Олена КОСТЕНКО

Керівник навчально-наукового центру забезпечення
освітньої діяльності та якості освіти

 Людмила ШУЛЬГА

Начальник навчального відділу

 Андрій ДОРОШЕНКО

Директор інституту

 Алла СВІТЛИЧНА

Гарант програми

 Олена ТАРАН-ЛАЛА

ВНЕСЕНО

Кафедрою підприємництва і права
Протокол № 24 від 18 квітня 2022 р.
Завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Протокол № 7 від 19 квітня 2022 р.
Голова науково-методичної ради

 Неля ВОЛКОВА

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Протокол № 7 від 12 травня 2022 р.
Голова вченої ради

 Алла СВІТЛИЧНА

I – Преамбула

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма Підприємництво галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора Полтавського державного аграрного університету від 24 червня 2022 р. № 154 у відповідності до рішення вченої ради університету від 23 червня 2022 р. Протокол № 18.

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ в дію Наказом ректора ПДАА від 26 квітня 2017 р. № 94 у відповідності до рішення вченої ради академії від 25 квітня 2017 р. Протокол № 24.

Освітньо-професійну програму модернізовано відповідно до Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (наказ МОН України № 961 від 10.07.2019 р.)

Розробники освітньо-професійної програми:

Гарант освітньо-професійної програми:

ТАРАН-ЛАЛА Олена, професор кафедри підприємництва і права, доктор економічних наук, доцент;

члени робочої групи:

СВІТЛИЧНА Алла, кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій;

МАХМУДОВ Ханлар, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права;

ВОЛКОВА Неля, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права, голова НМР спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність;

МИХАЙЛОВА Олена, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права;

КАЛАШНИК Олена, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права;

ПАВЛЕНКО Ярослав, магістр першого року навчання за ОПП Підприємництво;

БЕССАРАБОВА Ірина, очільниця Полтавської асоціації бізнесу, випускниця ОП за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність;

КОБЧЕНКО Михайло, директор ТОВ «М-Агро Плюс», комерційний директор ТОВ «АПК Докучаєвська чорноземи».

Рецензії/відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

АВРАМЕНКО Сергій, директор ТОВ «Консалтингова фірма «Лаврик»»;

СОКИРКО Петро, директор ДП «ДГ «Степне» Інституту свинарства і

АПВ НААН»;

МАСЛЯК Віталій, голова правління ВСК «Злагода»;

ЛИШЕНКО Маргарита, доктор економічних наук, професор Сумського національного аграрного університету.

Розглянуто на засіданні кафедри підприємництва і права ПДАУ
Протокол № 24 від 18 квітня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності Підприємство,
торгівля та біржова діяльність ПДАУ Протокол № 7 від 19 квітня 2022 р.

Схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій ПДАУ Протокол № 7 від
12 травня 2022 р.

II – Загальна характеристика

1 – Загальна інформація	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за освітньою програмою Підприємництво
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Освітня програма Підприємництво
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Полтавський державний аграрний університет, Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 навчального року
Форми навчання	Інституційна (денна, заочна)
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, наказ № 1464 Л від 21.10.2016 р., Україна Сертифікат серія УД № 17015542 від 28.10.2021 р. (термін дії 1 липня 2023 р.)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	термін дії до 1 липня 2023 року відповідно до рішення Акредитаційної комісії Протокол № 132 від 6 листопада 2018 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-zi-specialnosti-pidpryyemnyctvo-7
2 – Мета освітньо-професійної програми	
<p>Забезпечення умов для підготовки висококваліфікованих фахівців з високим рівнем національної свідомості, незалежним мисленням шляхом формування та розвитку у здобувачів програмних компетентностей, необхідних для оволодіння ними основних знань, вмінь і навичок для проведення аналізу та оцінки підприємницької діяльності, прийняття ефективних рішень в цій сфері, використання сучасних технологій у практиці підприємництва, а також формування здібностей до навчання протягом усього життя.</p> <p>Особливості (унікальність) програми полягають у розробці теоретичного підґрунтя та розширенні практичного базису підприємництва в умовах мінливого бізнес-середовища з урахуванням соціально-економічних перетворень, що відбуваються в</p>	

Україні та сучасних світових тенденцій, в оволодінні практичними навичками використовувати новітні технології щодо створення та розвитку власної справи, поширювати підприємницьку поведінку в бізнес-організаціях різних форматів та вирішувати типові професійні завдання підприємницької діяльності, які спрямовані на тісне співробітництво з бізнес-сектором та закордонними партнерами.	
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> діяльність суб'єктів господарювання підприємницьких структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління та розвитку.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі підприємництва або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретико-методологічні, науково-методичні та прикладні засади підприємницької діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> система інноваційних методів, професійних методик та технологій управління</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо)</p>
Академічні права випускників	Продовження освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
3 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе на загальних умовах. На навчання приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають диплом бакалавра або спеціаліста, магістра.

III – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС. Вибіркова складова освітньо-професійної програми становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття ступеня вищої освіти магістр

Цикл підготовки освітньо-професійної програми	Загальна кількість кредитів ЄКТС	Структура, %
Обов'язкова компонента	66	73,3
Вибіркова компонента	24	26,7
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	90	100

Вибіркова компонента освітньо-професійної складається з 24 кредитів ЄКТС та входить до загального обсягу кредитів. Індивідуальна траєкторія магістранта, окрім обов'язкових компонентів містить перелік дисциплін за вибором студента.

Вибіркова компонента полягає у вільному виборі студента дисциплін, які посилюють здобуття знань зі спеціальності, а також вибір дисциплін що пов'язані з їх подальшим направленням у роботі та потребою у високому професійному рівні. Магістр має право обирати дисципліну, яка пропонується для інших спеціальностей вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової компоненти можуть усі кафедри Університету.

IV- Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p><i>визначені Університетом:</i></p> <p>ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p>СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та /або біржової діяльності.</p> <p>СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.</p> <p><i>визначені Університетом:</i></p> <p>СК 6. Здатність використовувати необхідну нормативну документацію та застосовувати елементи системи якості для ефективної діяльності підприємницьких структур.</p> <p>СК 7. Здатність організовувати митний супровід у сфері підприємницької діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямів організації та ведення підприємницької діяльності.</p>

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

V- Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.</p> <p>ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.</p> <p>ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p> <p>ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.</p> <p>ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.</p> <p>ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.</p> <p>ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p><i>визначені Університетом:</i></p> <p>ПРН 12. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРН 13. Знати основи митної справи в забезпеченні діяльності підприємницьких структур і застосовувати їх на практиці.</p>
---	---

Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

Галузь знань 07 Управління та адміністрування,
спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма Підприємництво

Складові освітньо-професійної програми		Загальна кількість		Структура, %
		кількість ЄКТС	годин	
ОБОВ'ЯЗКОВА КОМПОНЕНТА		66	1980	73,3
ВИБІРКОВА КОМПОНЕНТА		24	720	26,7
Загальна кількість		90	2700	100
Код о/к	Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
		кількість ЄКТС	годин	
ОБОВ'ЯЗКОВА КОМПОНЕНТА				
<i>1.1. Дисципліни загальної підготовки</i>				
ОК 1	Методологія та організація наукових досліджень	3	90	залік
ОК 2	Управління підприємницькою діяльністю	4	120	екзамен
Всього за блок:		7	210	
<i>1.2. Дисципліни професійної підготовки</i>				
ОК 3	Аграрний бізнес	4,5	105	екзамен
ОК 4	Аналіз і прогнозування біржової діяльності	4	120	екзамен
ОК 5	Експертиза товарів	3,5	105	екзамен
ОК 6	Інноваційний розвиток підприємництва	4	120	екзамен
ОК 7	Курсовий проект «Інноваційний розвиток підприємництва»	3	90	диф. залік
ОК 8	Митна справа	3	90	екзамен
ОК 9	Мотивація в підприємницькій діяльності	3	90	залік
ОК 10	Технічне регулювання	4	120	залік
ОК 11	Управління бізнес-процесами	4,5	135	екзамен
Всього за блок:		33,5	1005	
<i>1.3. Практика</i>				
ОК 12	Стажування з фаху	6	180	диф. залік
ОК 13	Переддипломна практика	6	180	диф. залік
Всього за блок:		12	360	
<i>1.4. Підготовка кваліфікаційної роботи та атестація</i>				
	Підготовка кваліфікаційної роботи	12	360	
	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	45	
Всього за блок:		25,5	765	
Загальний обсяг обов'язкової компоненти		66	1980	
ВИБІРКОВА КОМПОНЕНТА				
Загальний обсяг вибіркової компоненти **		24	720	*
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	2700	

* - форма підсумкового контролю визначається навчальним планом;

** - освітня компонента визначається за результатами вибору студентів відповідно до встановленого порядку.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому, здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу»

Структурно-логічна схема освітньої-професійної програми представлена в Додатку 1.

VI – Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти та даної освітньо-професійної програми. Вона є документом, на підставі якого екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної задачі або проблеми в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікацій. Кваліфікаційна робота перевіряється на плагіат та допускається до захисту перед екзаменаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений ПДАУ.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарію ПДАУ.</p>
Вимоги до публічного захисту	<p>Атестація здійснюється відкрито і гласно.</p> <p>Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються згідно Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ.</p> <p>До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли та захистили звіт з проходження переддипломної практики, у встановлений термін пройшли нормоконтроль.</p> <p>Магістрант захищає кваліфікаційну роботу публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ПДАУ.</p> <p>Процедура захисту включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оголошення рецензій, відгуку наукового керівника і рішення про допуск роботи до захисту;

	<ul style="list-style-type: none"> – виступ магістранта; – запитання до автора роботи; – відповіді магістранта; – обговорення на засіданні Екзаменаційної комісії результатів захисту робіт; – рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи та присвоєння відповідної кваліфікації магістранту. <p>Для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій доцільно виготовити наочний (роздатковий) матеріал: ілюстрації (схеми, діаграми), таблиці, а також презентації із використання мультимедійної техніки.</p>
--	--

VII – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначається відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

<p>Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – автономії Університету у питаннях відповідальності за забезпечення якості вищої освіти; – академічної свободи, яка реалізовується шляхом самостійного, незалежного і відповідального прийняття рішень щодо вибору процедур, методів, засобів, інструментів для визначення стану та поліпшення якості вищої освіти; – відповідності європейським стандартам якості вищої освіти та національним стандартам вищої освіти; – системного підходу в управлінні якістю на всіх етапах організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу; – процесного підходу до управління якістю; – постійного підвищення якості освітньої діяльності; – залучення і активної участі всіх учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості вищої освіти; – прозорості та відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедурами та заходами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх (освітньо-професійних та освітньо-наукових) програм (далі – освітня програма); – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Університету; – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації
--	---

	<p>освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою (кадрове, матеріально-технічне та методичне забезпечення);</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічної інформації про діяльність Університету, у тому числі про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу Університету, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату тощо.
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійних програм</p>	<ul style="list-style-type: none"> – механізм розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau100122_0.pdf) та Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekoome ndaciyizroblennyaosvitnoyiosvitno-profesiynoyiosvitno-naukovoyiprogramyi_0.pdf). – освітня програма розробляється для кожної спеціальності кожного рівня. Рішення про започаткування (відкриття) освітньої програми у межах ліцензованої спеціальності схвалює вчена рада Університету на підставі ухвали вченої ради інституту. – проєкт освітньої програми розробляється робочою групою з розроблення освітньої програми, до складу якої входять науково-педагогічні працівники відповідної кваліфікації, а також можуть залучатися здобувачі вищої освіти, провідні фахівці з галузі та роботодавці, випускники, стейкхолдери та інші. Головою робочої групи є гарант освітньої програми. – періодично, але не менше, ніж один раз на рік, проводиться моніторинг освітньої програми та, за потребою, відбувається її оновлення. Перегляд освітніх програм відбувається за ініціативи гаранта освітньої програми, адміністрації Університету, НПП, що їх реалізують, та з урахуванням результатів їх моніторингу, періоду акредитації освітніх програм, стандартів вищої освіти, професійних стандартів, висновків та пропозицій роботодавців і здобувачів вищої освіти при оцінці актуальності освітньої програми, її цілей, результатів навчання, компетентностей; місії та стратегії розвитку Університету. – робоча група з розроблення освітньої програми аналізує результати процедур внутрішнього/зовнішнього оцінювання якості освітньої програми і на їх основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам. – оновлена освітня програма за певною спеціальністю розглядається на засіданні кафедри, що відповідає за її реалізацію, погоджується науково-методичною радою спеціальності, вченою радою інституту, на якому реалізується освітня програма, затверджується вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету. – оновлена освітня програма розміщується на офіційному сайті Університету. <p>У ПДАУ при навчально-науковому центрі забезпечення освітньої діяльності та якості освіти створено відділ моніторингу та</p>

забезпечення якості освіти. Його робота регламентується Положенням про відділ моніторингу та забезпечення якості освіти навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/1657/polozhennyaproviddilmonitoryngu.pdf>), наказ № 371 від 07.12.21 р.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних функцій для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою Підприємництво:

- розроблення внутрішніх нормативних документів, що регламентують питання, пов'язані з якістю освітньої діяльності та вищої освіти;
- підготовка проектів наказів, розпоряджень та матеріалів з питань підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті;
- координація роботи з періодичного перегляду освітньої програми з метою забезпечення її відповідності стандартам вищої освіти та критеріям акредитації освітніх програм;
- моніторинг процесу залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до формування змісту освітньої програми та обговорення проектів освітньої програми;
- надання консультацій та роз'яснень з питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті розробникам та гаранту освітньої програми, керівникам структурних підрозділів, органам студентського самоврядування тощо (<https://www.pdau.edu.ua/content/udoskonalennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti>);
- координація роботи з щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників Університету та кафедри підприємництва і права та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету (<https://www.pdau.edu.ua/content/ocinyuvannya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity>; <https://www.pdau.edu.ua/content/ocinyuvannya-naukovo-pedagogichnyh-pracivnykiv>) та сторінці кафедри (<https://www.pdau.edu.ua/content/ankety-ta-rezultaty-opytuvannya-za-opp-pidpryyemnyctvo>);
- здійснення моніторингу наявності навчальних ресурсів для організації освітнього процесу за освітньою програмою спеціальності, що оприлюднено на сторінці кафедри (<https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-zi-specialnosti-pidpryyemnyctvo-0>);
- аналіз кадрового забезпечення та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету (<https://www.pdau.edu.ua/content/profesiynny-rozvytok-naukovo-pedagogichnyh-pracivnykiv>);
- моніторинг ефективності системи і критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- організація регулярних опитувань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, випускників та роботодавців з питань якості освітнього процесу в Університеті (<https://www.pdau.edu.ua/content/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogo-procesu>);
- моніторинг оприлюднення інформації про освітні програми на

	<p>сайті Університету (https://www.pdau.edu.ua/content/informaciya-pro-osvitni-programy);</p> <ul style="list-style-type: none"> – моніторинг стану академічної мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти та їх участі в міжнародних освітніх та наукових проектах; – організаційне та документальне забезпечення роботи науково-методичної ради Університету; – організація та здійснення внутрішнього аудиту діяльності структурних підрозділів Університету з виконання процедур для забезпечення якості освіти, формулювання рекомендацій щодо їх вдосконалення; – удосконалення внутрішньої бази даних та АСУ ПДАУ для більш ефективного управління якістю освіти; – вивчення та узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду з питань моніторингу якості освіти; – взаємодія та співпраця з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Державною службою якості освіти України, вивчення їх досвіду щодо діяльності експертних служб та моніторингових досліджень; – консультування відокремлених структурних підрозділів Університету щодо покращення якості освітньої діяльності та її відповідності вимогам законодавства, стандартам фахової перед вищої освіти, професійним стандартам, тощо; – внесення пропозицій та обґрунтування рекомендацій щодо поширення позитивних тенденцій у роботі структурних підрозділів з питань підвищення якості вищої освіти та усунення виявлених порушень і недоліків; – координація роботи всіх структурних підрозділів щодо вирішення питань, пов'язаних з забезпеченням якості освітньої діяльності Університеті; – складання звіту за підсумками роботи відділу моніторингу та забезпечення якості освіти за навчальний рік (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/1657/zvitprorobotuza20-21r.pdf).
<p>Щорічне оцінювання магістрів (здобувачів вищої освіти)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ, Положення про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти в ПДАУ передбачає наступне: <ul style="list-style-type: none"> – система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає дотримання оприлюднених критеріїв, правил і процедур, визначених внутрішніми нормативними документами в Університеті; – система оцінювання включає: поточний і підсумковий контроль знань результатів навчання та відстрочений контроль оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти в Університеті; – критерії оцінювання і кількість балів при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти, для визначення рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти з певного освітнього компонента за формою семестрового контролю знань, розробляються науково-педагогічними працівниками відповідно до обсягів та складності навчального матеріалу, трудомісткості підготовки,

	<p>програмних результатів навчання, зазначених в освітній програмі та/або робочій програмі навчальної дисципліни (освітнього компонента). Опис системи оцінювання є складовою робочої програми навчальної дисципліни (освітнього компонента) та завчасно доводиться до відома здобувачів вищої освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> – форми семестрового контролю якості опанування освітніх компонентів здобувачами вищої освіти визначаються освітньою програмою та навчальним планом; – відстрочений контроль проводиться з обов'язкових навчальних дисциплін, передбачених освітньою програмою / навчальним планом / робочим навчальним планом і здійснюється з метою проведення незалежного моніторингу якості навчання здобувача вищої освіти (рівня засвоєння знань, умінь, навичок та інших компетентностей), викладання за освітньою програмою та об'єктивності вимірювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти; – форма проведення атестації здобувачів вищої освіти визначається відповідним стандартом вищої освіти, освітньою програмою й навчальним планом; – оцінювання рівня навчання здобувача вищої освіти в Університеті проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою; – з метою забезпечення високої якості освіти в Університеті запроваджено внутрішній контроль за системою оцінювання результатів навчання, який здійснюється за наступними напрямками: проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо об'єктивності системи оцінювання результатів їх навчання та моніторингу успішності студентів за результатами семестрового контролю знань; – порядок формування рейтингу успішності студентів визначається Положенням про правила призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти Полтавського державного аграрного університету; – оприлюднення рейтингу та моніторингу результатів успішності студентів здійснюється на офіційному сайті ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/ocinyuvannya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity).
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<ul style="list-style-type: none"> – підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Полтавського державного аграрного університету. Метою підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету є вдосконалення професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей; – педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном; – Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати; – педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за такими формами: інституційна, заочна, дуальна, на робочому місці, на виробництві, які можуть поєднуватися; – основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування; окремі види діяльності педагогічних і науково-педагогічних

	<p>працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня вищої освіти тощо), що провадилися поза межами плану підвищення кваліфікації Університету, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації (https://www.pdau.edu.ua/content/profesiynyy-rozvytok-naukovo-pedagogichnyh-pracivnyukiv);</p> <ul style="list-style-type: none"> – підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з планом-графіком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету на поточний рік, результати оприлюднюються на сторінці кафедри (https://www.pdau.edu.ua/content/pidvyshchennya-kvalifikaciyi-pracivnykamy-kafedry-pidpryyemnyctva-i-prava; https://www.pdau.edu.ua/content/mizhnarodne-stazhuvannya-vykladachiv-kafedry-pidpryyemnyctva-i-prava); – педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації – підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою для проходження чергової атестації педагогічних працівників та обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору науково-педагогічних працівників.
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи магістрів</p>	<ul style="list-style-type: none"> – забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу в Університеті визначається Стандартами вищої освіти, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, вимогами до акредитації освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти та нормативними документами Університету щодо забезпечення освітнього процесу; – Університет гарантує наявність ресурсів, які забезпечують освітній процес на достатньому і відповідному рівні для реалізації освітніх програм; – основними критеріями якості ресурсного забезпечення освітніх програм в Університеті є: забезпеченість навчальними площами; забезпеченість базами для практичного навчання та реалізації науково-дослідницької компоненти освітньої програми; якісне функціонування локальних комп'ютерних мереж та безперешкодного Wi-Fi доступу до Інтернет у навчальних аудиторіях, бібліотеках, читальних залах, гуртожитках; якість і повнота розміщених у віртуальному освітньому середовищі Університету унормованих видів інформаційних і навчально-методичних матеріалів з усіх освітніх програм; рівень інформатизації бібліотеки Університету, якість і повнота каталогів, електронного репозитарію Університету тощо. Комплексний або аспектний моніторинг ресурсного забезпечення освітньої програми здійснюється за ініціативи гаранта цієї програми та розглядається на засіданні кафедри; – підтримка здобувачів вищої освіти в Університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з: п'яти гуртожитків, спортзалу та спортивних споруд, пунктів громадського харчування, медичного пункту, студентського парку тощо; – Університет здійснює моніторинг забезпеченості та доступності ресурсів для організації освітнього процесу з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти; – оцінювання рівня забезпеченості ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проведення внутрішніх аудитів у структурних підрозділах, опитувань здобувачів

	<p>вищої освіти, а також проведенням моніторингу стану аудиторного фонду, лабораторного та технічного обладнання, бібліотечного фонду тощо відповідними структурними підрозділами Університету;</p> <ul style="list-style-type: none"> – за результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу в Університеті здійснюються заходи з розширення, поліпшення та оновлення матеріально-технічної бази.
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<ul style="list-style-type: none"> – з метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в Університеті створено електронне освітнє середовище, яке включає розвинену комп'ютерну інфраструктуру, програмні платформи, інформаційно-освітні ресурси та систему управління. Його функціонування регламентовано Положенням про електронне освітнє середовище Полтавського державного аграрного університету; – електронне освітнє середовище Університету – це системно організована сукупність інформаційного, технічного, навчально-методичного забезпечення у вигляді технічних і програмних засобів накопичення, зберігання, обробки та передачі інформації, що забезпечує оперативний доступ до навчальних ресурсів і здійснює освітні чи наукові комунікації між адміністрацією Університету, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти та слухачами; – структура електронного освітнього середовища об'єднує три підсистеми: накопичення та забезпечення безперешкодного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів; управління освітнім процесом; забезпечення розроблення, наповнення та використання навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів освітніх програм; – підсистема накопичення та забезпечення безперешкодного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів об'єднує каталоги електронних ресурсів, бази даних навчально-методичного призначення та забезпечує можливість гнучкого пошуку інформації. До цієї підсистеми належать: офіційний сайт, електронна бібліотека, електронний каталог бібліотеки, електронний репозитарій та веб-сторінки структурних підрозділів Університету; – підсистема управління освітнім процесом представлена автоматизованою системою управління в Університеті (АСУ). Її наповнення та активне функціонування забезпечує реалізацію багаторівневої системи управління з модулями відділ кадрів, навчальний відділ, деканат, кафедра, викладач, здобувач вищої освіти тощо та об'єднує функції віртуального Університету; – підсистема забезпечення розроблення, наповнення та використання навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів освітніх програм надає учасникам освітнього процесу можливість розроблення, наповнення та використання електронних матеріалів навчально-інформаційного порталу, який функціонує на базі платформи LMS Moodle та забезпечує програмно-технологічні засоби для розроблення й використання повних електронних навчальних курсів освітніх компонентів; – науково-педагогічні працівники несуть повну відповідальність за зміст, розміщення та щорічну актуалізацію (оновлення) електронних навчальних курсів освітніх компонентів на навчально-інформаційному порталі Університету; – результати моніторингу ефективності використання навчально-інформаційного порталу Університету щороку розглядаються науково-

	методичною радою та вченою радою Університету.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>– доступ до публічної інформації Університету забезпечується шляхом: систематичного та оперативного оприлюднення інформації в офіційних друкованих виданнях, на сайті Університету, в ЄДЕБО, на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом; надання інформації за запитом на інформацію;</p> <p>– забезпечення якості освітньої діяльності у контексті публічної інформації передбачає оприлюднення: інформації про структуру і діяльність Університету на його офіційному сайті та веб-сторінках структурних підрозділів; інформації про процедури та результати прийняття рішень під час здійснення організації освітнього процесу у сфері вищої освіти, крім інформації з обмеженим доступом, перелік якої встановлений Законом України «Про доступ до публічної інформації»; інформації і документів, які підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційному сайті Університету відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» й забезпечення її регулярного оновлення державною мовою;</p> <p>– порядок здійснення доступу до публічної інформації про діяльність Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».</p> <p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про освітньо-професійну програму для потенційних магістрів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості міститься на сайті ПДАУ в розділі «Освіта – Освітні програми»: https://www.pdau.edu.ua/content/osvitni-programy та на сторінці кафедри підприємництва і права: https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-z-specialnosti-pidpruyemnyctvo-0.</p> <p>Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для магістрів тощо.</p>
Дотримання академічної доброчесності	<p>– політика дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти є складовою системи забезпечення Університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) (https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist);</p> <p>– політика дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти в Університеті передбачає створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. З метою функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті розроблена та діє внутрішня нормативна база, яка включає: Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядок про перевірку текстових документів (наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських робіт та інших) робіт на наявність запозичень з інших документів;</p> <p>– система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється на всіх учасників освітнього процесу Університету, а їх</p>

	<p>відповідальність визначається внутрішніми нормативно-правовими документами;</p> <p>– науково-методичні та наукові роботи розміщуються в електронному репозитарію Університету та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення Unicheck та StrikePlagiarism;</p> <p>– для подальшої реалізації політики з підтримки принципів академічної доброчесності проводиться опитування учасників освітнього процесу Університету з подальшим оприлюдненням узагальнених результатів на офіційному сайті Університету та формуванням відповідних рекомендацій з академічної доброчесності.</p>
--	---

Професійні профілі випускників: (випускник) здатний виконувати професійні роботи:

Галузі економіки, в яких фахівець рівня магістр спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньої програми Підприємництво здатен до роботи (за Державним класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010):

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
46.1	Оптова торгівля за винагороду чи на основі контракту		461
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля	51.90	4690
47.1	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах		471
47.5	Роздрібна торгівля іншими товарами господарського призначення в спеціалізованих магазинах		475
56.10	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	55.30	5610
70.10	Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	74.15*	7010
70.22	Консультавання з питань комерційної діяльності й керування	74.14*	7020*
72.20	Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук	73.10* 73.20*	7220 7220
73.20	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки	74.13	7320
74.90	Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у.	63.40* 74.14*	7490* 7490*
82.99	Надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у	75.13*	8299
84.13	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	75.13*	8413*
94.11	Діяльність організацій промисловців і підприємців	91.11	9411
94.99	Діяльність інших громадських організацій, н.в.і.у.	91.33	9499
96.0	Надання інших індивідуальних послуг		960

Професійні назви робіт, які здатний виконувати фахівець рівня магістр спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньої програми Підприємництво (за Національним класифікатором професій ДК 003:2010):

Код КП	Професійна назва роботи
1210	Керівники підприємств, установ та організацій
122	Керівники виробничих та інших основних підрозділів
1224	Керівники виробничих підрозділів в оптовій та роздрібній торгівлі
1225	Керівники виробничих підрозділів у закладах ресторанного господарства, готелях та інших місцях розміщення
1226	Керівники виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку
1229	Керівники інших основних підрозділів
1238	Керівники проектів і програм
13	Керівники малих підприємств без апарату управління
14	Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів

VIII – Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Полтавський державний аграрний університет проводить підготовку магістрів за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньої програми Підприємництво. Діяльність Університету провадиться на принципах:

- автономії та самоврядування;
- розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить заклад вищої освіти, органів управління закладах вищої освіти та його структурних підрозділів;
- поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Нормативними документами, на яких базується освітньо-професійна програма є нормативні акти України:

1. Конституція України від 28.06.1996. Дата оновлення : 03.09.2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 №436-ІУ Дата оновлення 12.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248779880>

4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 вересня 2015 року № 1084)

5. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010. URL: <http://dtkk.com.ua/show/0sid0177.html>

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти від 23.11.2017 № 19 / Сектор вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> (дата звернення 12.03.2020)

7. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>

8. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

9. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).

10. Про затвердження персонального складу Науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України. Наказ № 375 від 06.04 2016 р.

11. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність: 073«Менеджмент» / Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019р. №959. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/073-menedzhment-magistr.pdf>

12. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

13. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

14. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

15. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

Пояснювальна записка

Узгодженість складових елементів освітньо-професійної програми демонструється через відповідність:

- компетентностей освітньо-професійної програми дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (таблиця 1);
- програмних результатів та компетентностей, визначених освітньою програмою (таблиця 2);
- програмних результатів навчання та освітніх компонент (таблиця 3);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 4)

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (за 7-м рівнем, магістерським) зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОПП Підприємництво

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	ЗН1. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи ЗН2. Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	УМ1. Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог УМ2. Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності	К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються К2. Використання іноземних мов у професійній діяльності	АВ1. Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування АВ2. Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди АВ3. Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН2	УМ1	К1	АВ1
ЗК2	ЗН2	УМ2		АВ1
ЗК3	ЗН2	УМ1	К1	АВ2
ЗК4	ЗН2	УМ2	К1	АВ2
ЗК5	ЗН2	УМ1	К1	АВ2
ЗК6	ЗН1	УМ2		АВ3
ЗК7	ЗН1	УМ1		
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
СК2	ЗН1	УМ2	К1	
СК3	ЗН2	УМ1		АВ1
СК4	ЗН2	УМ1		АВ1
СК5	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК6	ЗН1	УМ1		
СК7		УМ1		АВ1
СК8	ЗН2	УМ2	К1	АВ1, АВ2

**Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонент зі спеціальності
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОПП Підприємництво**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13
ПРН 1						+	+					+	+
ПРН 2	+				+						+	+	+
ПРН 3		+	+						+		+	+	+
ПРН 4					+			+				+	+
ПРН 5		+											+
ПРН 6	+		+		+					+	+	+	+
ПРН 7			+									+	+
ПРН 8					+					+		+	+
ПРН 9		+							+		+	+	+
ПРН 10		+	+	+							+	+	+
ПРН 11						+	+					+	+
ПРН 12	+				+							+	+
ПРН 13								+				+	+

Таблиця 4

**Матриця відповідності компетентностей та обов'язкових освітніх компонент зі спеціальності
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОПШ Підприємництво**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13
Загальні													
ЗК1						+	+					+	+
ЗК2	+										+	+	+
ЗК3									+				+
ЗК4					+			+				+	+
ЗК5		+											+
ЗК6	+				+							+	+
ЗК7	+				+							+	+
Спеціальні (фахові)													
СК 1			+									+	+
СК 2					+					+		+	+
СК 3		+							+		+	+	+
СК 4				+								+	+
СК 5						+	+					+	+
СК 6					+					+		+	+
СК 7								+				+	+
СК 8		+	+								+	+	+

**Структурно-логічна схема освітньої-професійної програми другого (магістерського) рівня за спеціальністю
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОПП Підприємництво**

*за загальним обсягом кредитів ЄКТС – 12